

Kapitel 8

Opgave 1

Læs praksiseksemplet, og diskuter opgavespørgsmålene. Formuler evt. selv flere spørgsmål, som du tænker vil kunne støtte den pædagogiske praksisudvikling.

[indsæt boks]

Anton på legepladsen

Drengen Anton (3,5) vil gerne deltage i legesituationer, men de andre børn fravælger ham ofte.

På legepladsen vil han skubbe traktoren. Anton kommer i sin iver til at løfte den, og han får i det samme overbalance, så den rammer Peter, en anden dreng, som står tæt ved. Anton arbejder ihærdigt med at skubbe traktoren fremad, men han får sin fod i klemme under hjulene.

Anton opgiver traktoren og giver sig i stedet til at grave huller i sandkassen sammen med flere andre børn. Mens han graver, kommer han til at kaste sand på de andre børn. Børnene, der også graver, siger fra og beder Anton om at gå over i den modsatte ende af sandkassen for at grave der. Anton fortsætter graveaktiviteten i sit hul. Børnene henter en voksen, der fortæller Anton, at han "da ikke må kaste sand på de andre". Anton siger til pædagogen, at han ikke gjorde det med vilje. Pædagogen foreslår ham at gå et andet sted hen for at lege. Anton bliver, men stopper med at grave. Kort efter hopper han sammen med Jonas (3,7) over et af hullerne, som Mille (4,2) har gravet i sandkassen. Jonas hopper i en blød bue og lander på den anden side af hullet. Anton hopper efter Jonas, men lander nede i bunden af hullet. "Nej, Anton!", siger Mille. Jonas hopper igen over hullet, og Anton følger efter, men lander nu på kanten af hullet, og han glider ned i bunden af hullet. Glidebevægelsen vælter sand ned i hullet. Mille bliver vred og siger til Anton, at han skal "holde op med at drille!".

Anton går derefter rundt på legepladsen. Lidt på må og få, mens han betragter børnene. Han stopper, da han ser en gruppe piger, der laver dansetrin på fliserne. Anton efterligner pigernes trin.

Antons dansetrin vækker latter hos nogle drenge, som opholder sig i ophængte hængekøjer lige bag ham. De vinker sammen og peger på Anton. Nogle af dem holder sig for munden, mens de griner. Anton ser ikke drengene og danser ufortrødent videre.

[boks slut]

Studiespørgsmål

1. Ser du "udsatte positioner" i praksiseksemplet? "Fit/misfit"-relationer mellem barn og læringsmiljø? Er der "normat"-forventninger, som børn lever op til, eller som de ikke indfrier i eksemplet? Hvor og hvordan?
2. Hvordan forstår du læringsmiljøets muligheder, når du udforsker det fra de forskellige børns perspektiver?
3. Hvordan forstår du pædagogisk ansvar ud fra situationen?
4. Hvordan kan man arbejde for at tilvejebringe bedre sociomaterielle deltagelsesbetingelser, så enkeltbørn, som aktuelt er i udsatte positioner, kan trives i hverdagens skiftende sammenhænge?

Forslag til videre læsning

Bendix-Olsen, K. (2017a). Det pædagogiske fællesgode i vuggestuen. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse*, nr. 1., s. 7-19.

Bendix-Olsen, K. (2017b). Med handicap i vuggestuen. Inklusionsarrangementer belyst som betingelser for rådighedsudvikling og inklusion. *Nordiske Udkast*, nr. 1, s. 45-65.

Gulbrandsen, L. M. (Red.) (2014). *Barns deltagelse i hverdagsliv og professionell praksis. En utforskende tilnærming*. Oslo: Universitetsforlaget.

Gulløv, E., & Højlund, S. (2005). Materialitetens pædagogiske kraft. Et antropologisk perspektiv på børneinstitutioner. I: Larsen, K. (Red.), *Arkitektur, krop og læring* (s. 21-42). København: Hans Reitzels Forlag.

Højholt, C. (red.) (2007). *Børnefællesskaber. Om de andre børns betydning. At arbejde med rummelighed og forældresamarbejde*. København: Forlaget Børn og Unge.

Højholt, C., & Kousholt, D. (2012). Om at observere sociale fællesskaber. I: Pedersen, M., Klitmøller, J., & Nielsen, K. (Red.), *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener* (s. 77-90). København: Hans Reitzels Forlag.

Kampmann, J., & Rasmussen, K. (2018). Det transparente barn i det transparente institutionsbyggeri. I: Martinussen, M., & Larsen, K. (Red.), *Materialitet og læring* (s. 241-270). København: Hans Reitzels Forlag.

Martinussen, M., & Larsen, K. (2018). *Materialitet og læring*. København: Hans Reitzels Forlag.

Moser, T. (2007). Børns kropslighed og sociale relationer. I: Herskind, M. (Red.), *Kropslighed og læring i daginstitutioner*. Værløse: Billesø og Baltzer.

Moser, T. (2009). *Børn og voksnes kropslighed i daginstitutioner. Refleksion og viden om kroppens betydning i dagtilbuddet med særlig vægt på socialt udsatte børn*. København: Aarhus Universitet, DPU.